

Faciliteter og frivillighed

Bjarne Ibsen

Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund

Institut for Idræt og Biomekanik

Syddansk Universitet

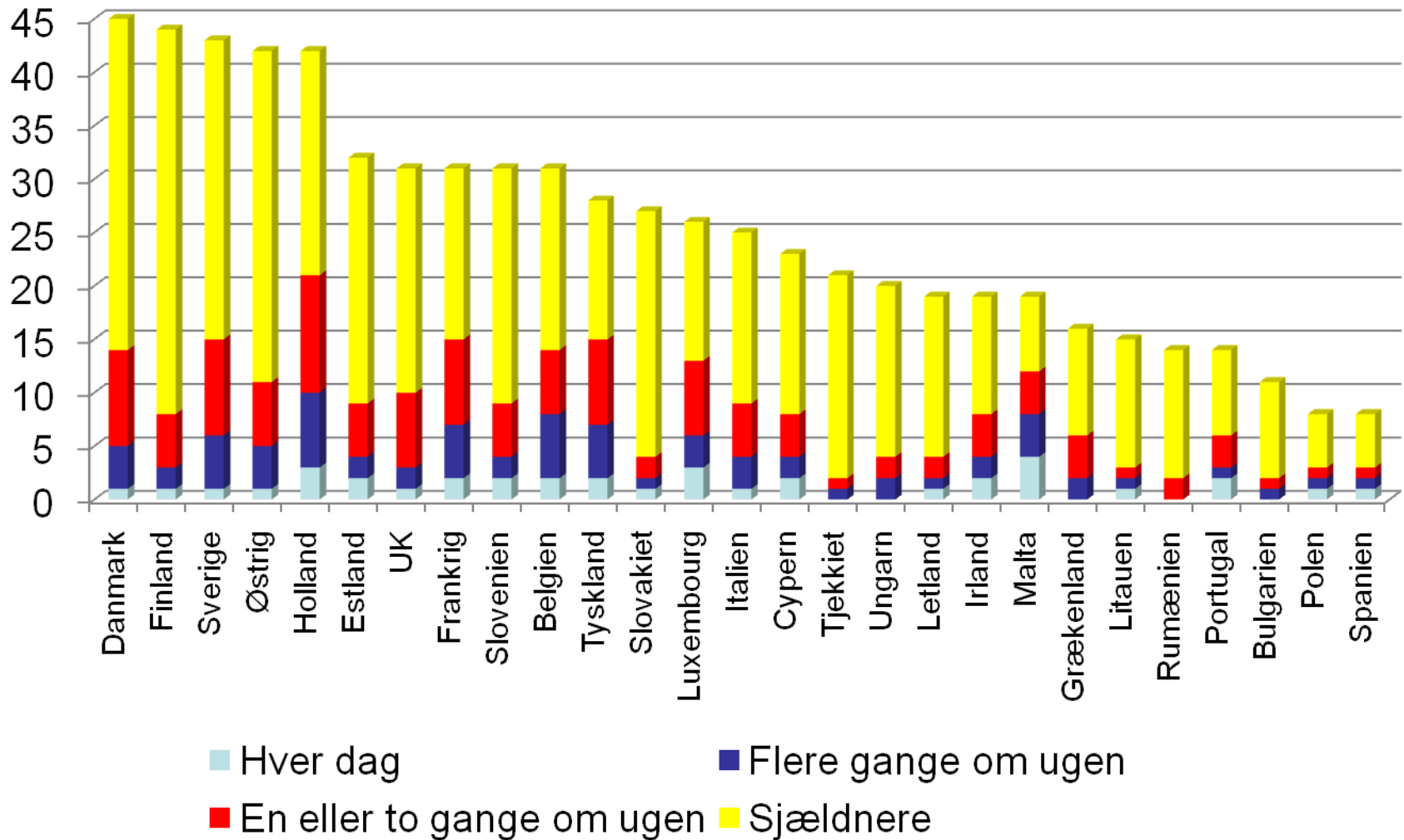
Forsamles og forenes om idræt

- Foreningsfrihed og forsamlingsfrihed er to sider af samme sag.
- Med Grundloven blev vilkårene skabt for, at borgerne kan forsamles i forsamlingshuse, skoler, haller og klublokaler, og dermed forbedredes også vilkårene for borgernes dannelse af foreninger.
- Idrætspolitikken i Danmark har netop bygget på denne tætte sammenhæng mellem at forene og forsamle.
- Det betyder, at man idrætspolitisk har støttet faciliteter, hvortil foreningerne har fået fortrinsret til eller nærmest monopol på.
- Gode vilkår for foreningerne og idrætten er blevet tænkt som gode fysiske rammer i form af lokaler og udendørs anlæg.

'Frivillighedens' værdier?

- Ressourcer
 - Svarende til 280.000 fuldtidsjob
 - Mere end halvdelen af de samlede ressourcer i den foreningsorganiserede idræt
- Dannelser af værdier og normer (den oprindelige rolle)
 - bl.a. dannelsen af 'afhængighedens og den sociale forpligtelses moral'
- Bidrage til øget velfærd (i bred forstand)
 - tilføre 'billige' ressourcer
 - alternative løsninger
- Tilgodese et mangfoldigt / pluralistisk samfund
 - Ex. friskoler og folkeoplysning
- Demokrati
 - Interessevaretagelse (repræsentere grupperes interesser og værdier)
 - Myndiggørelse af den enkelte og fællesskabet
 - Social kapital og tillid
 - Medborgerskab

Procentuel andel af voksne i EU-lande, som udfører frivilligt eller godgørende (charitable) aktiviteter (2008)

Hvilken betydning har idrætsfaciliteterne?

- For antallet af foreninger?
- For antallet af idrætsaktive?
- For foreningernes fundament:
Det frivillige arbejde

Hvad betyder de mange små anlæg?

- Der er fokus på de store idrætsanlæg
 - Vejen Idrætscenter, DGI Husene m.fl. danner 'skole'
 - Der fokuseres på effektivitet, professionel ledelse, tilpasning til markedet, kunder mv.
- Nogle kommuner overvejer en centralisering af idrætsanlæg (og nedlæggelse af anlæg)
- Men hvad betyder de små anlæg, og hvorfor er der ikke samme fokus på dem?

Datagrundlag

- Lokale- og anlægssfondens facilitetsdatabase
- Undersøgelsen af frivilligt arbejde i idrætsforeninger

DANMARKS IDRÆTS-FORBUND
Olympisk komite

Frivillighedsundersøgelsen 2010

Svar fra halvdelen af foreninger under forbund, der er medlem af DIF

FOTO: JULIUS VOLZ/FLICKR

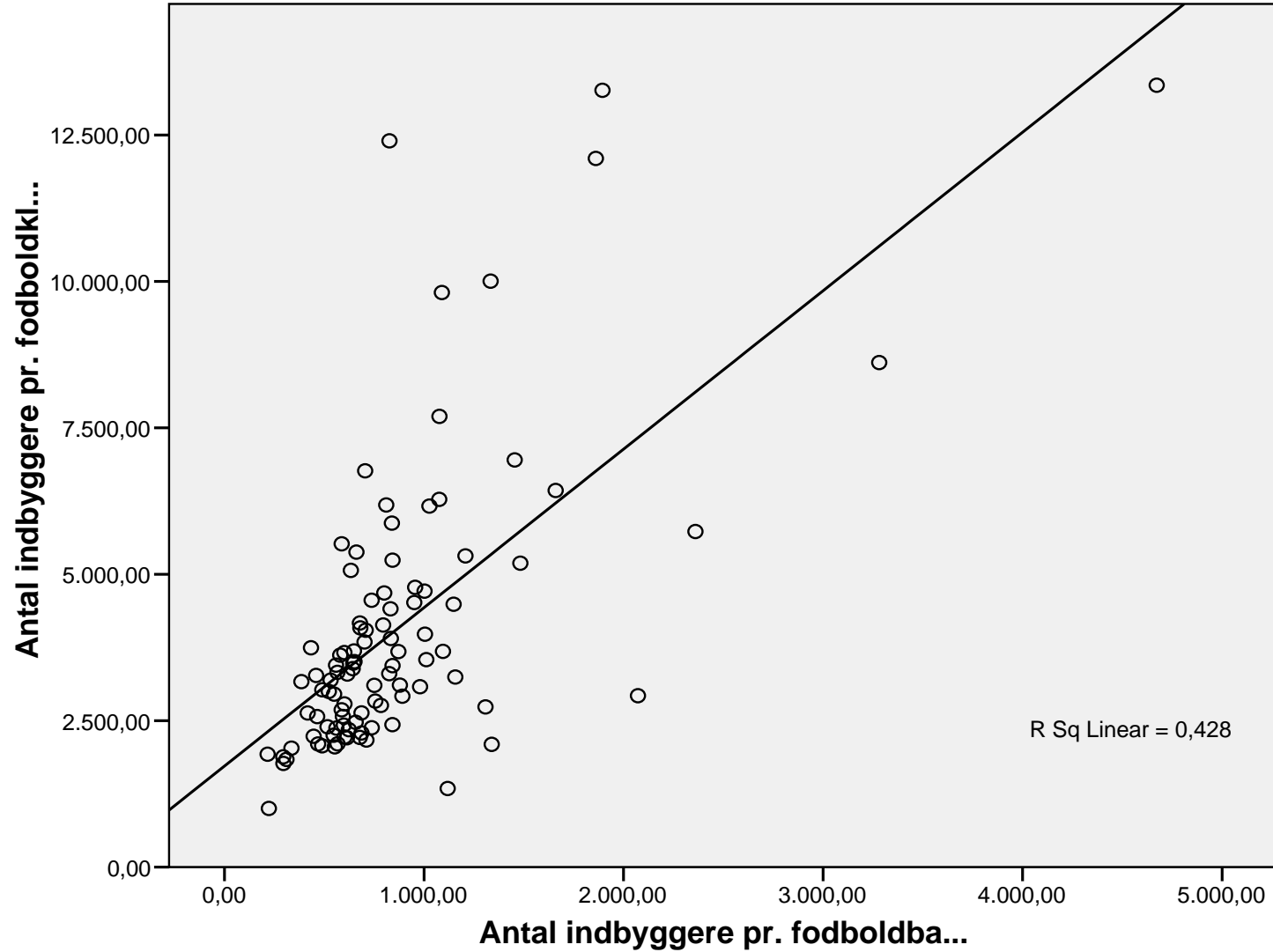
Hvilken betydning kan
faciliteterne for antallet
af idrætsforeninger?

Fodbold

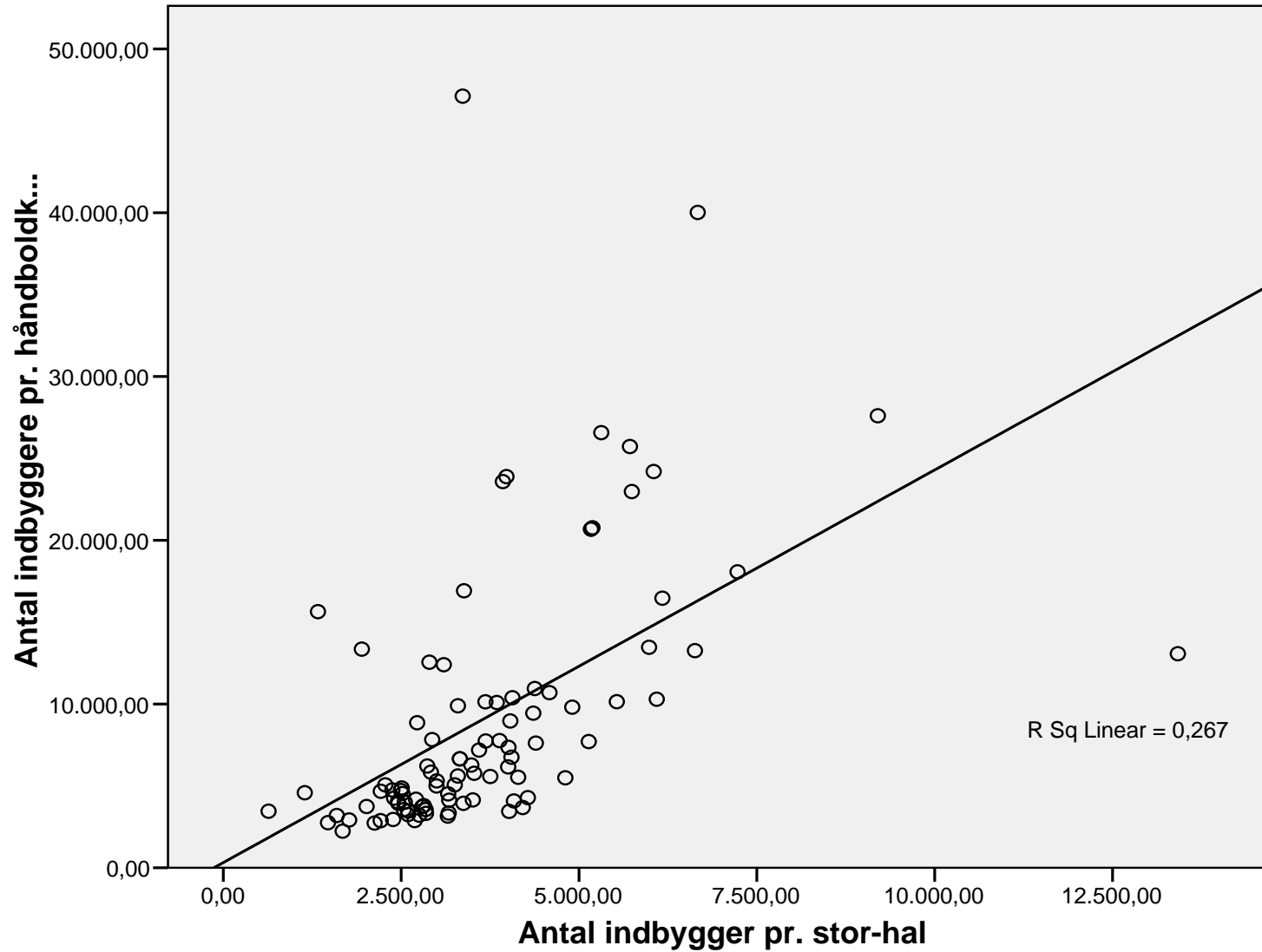
Håndbold

Tennis

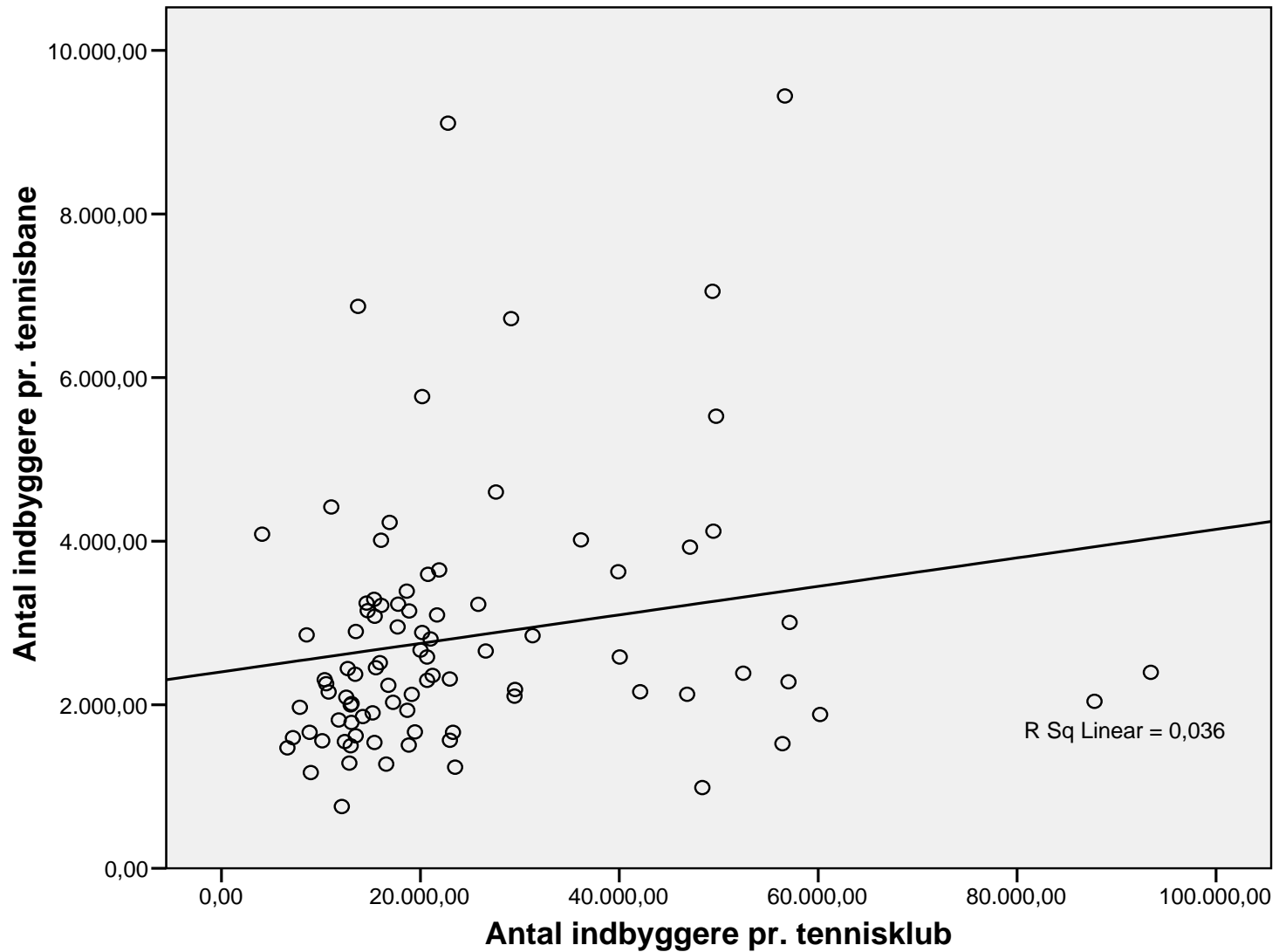
Sammenhængen mellem antal fodboldbaner og antal fodboldklubber

Sammenhængen mellem antal idrætshaller (800m²) og antal håndboldklubber

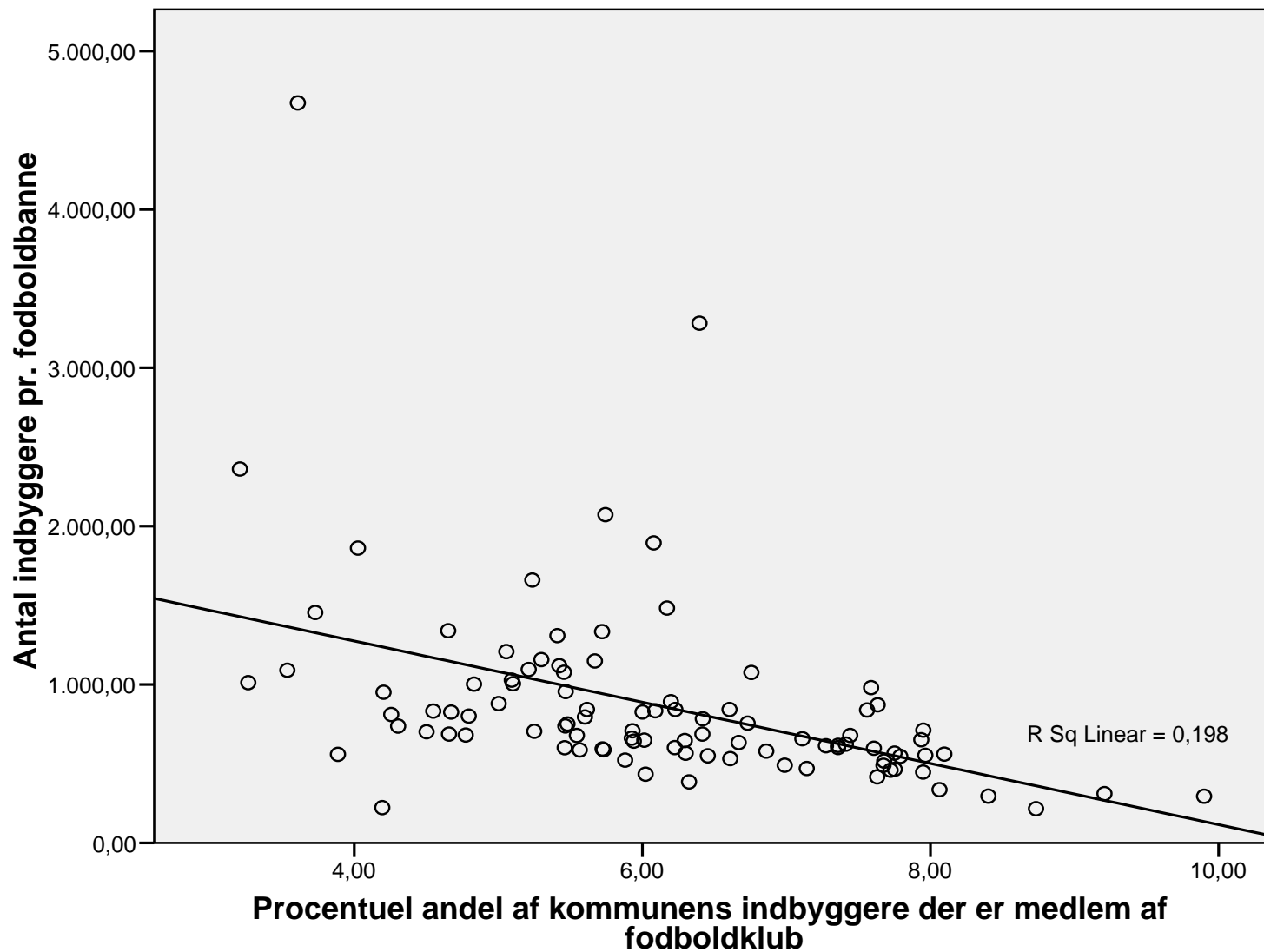

Sammenhængen mellem antal tennisbaner og antal tennisklubber

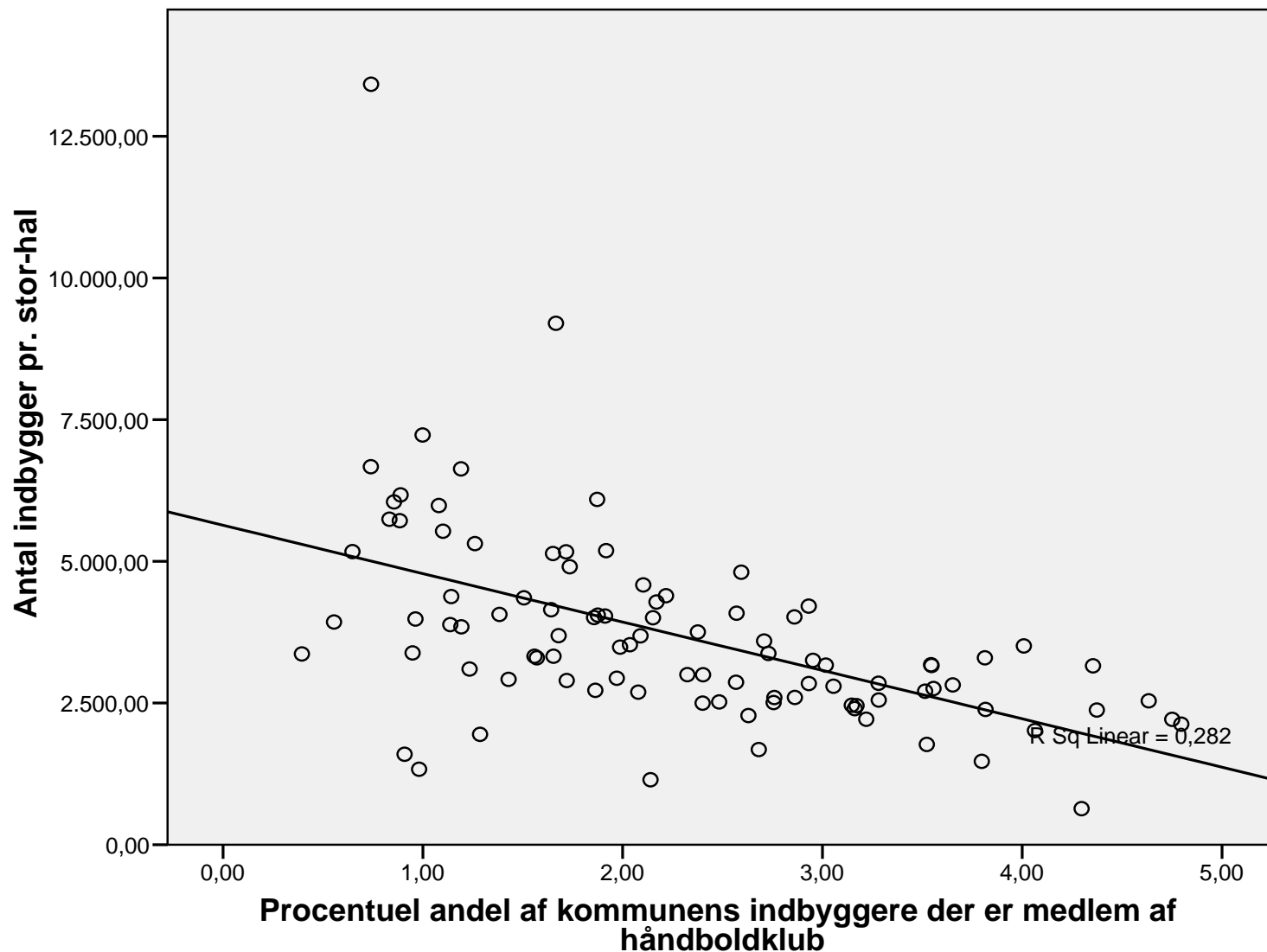

Hvilken betydning kan
faciliteterne for antallet
af medlemmer i
idrætsforeninger?

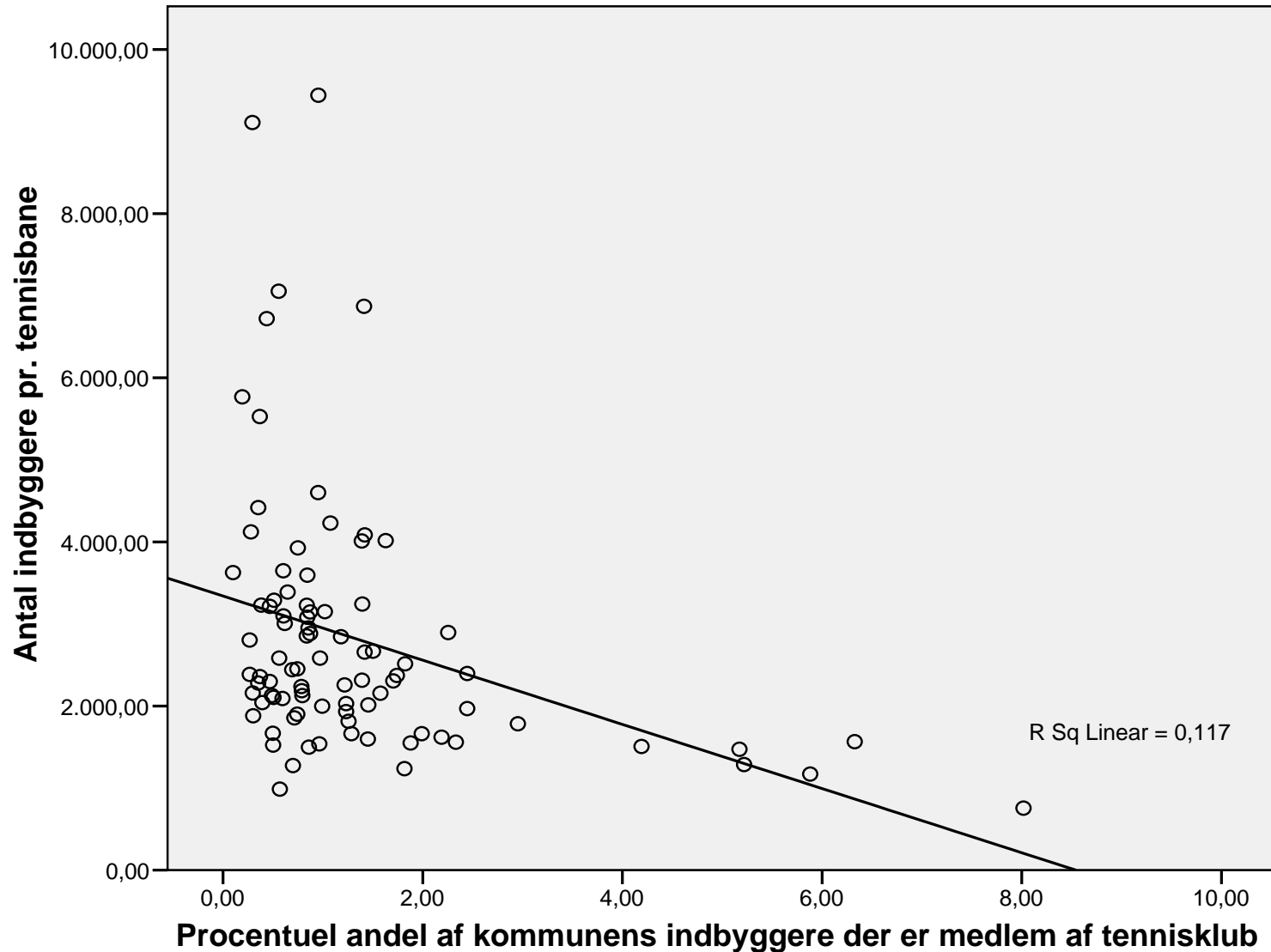
Sammenhængen mellem antal indbyggere pr. fodboldbane og andelen af kommunens indbyggere, der er medlem af en fodboldklub

Sammenhængen mellem antal indbyggere pr. idrætshal og andelen af kommunens indbyggere, der er medlem af en håndboldklub

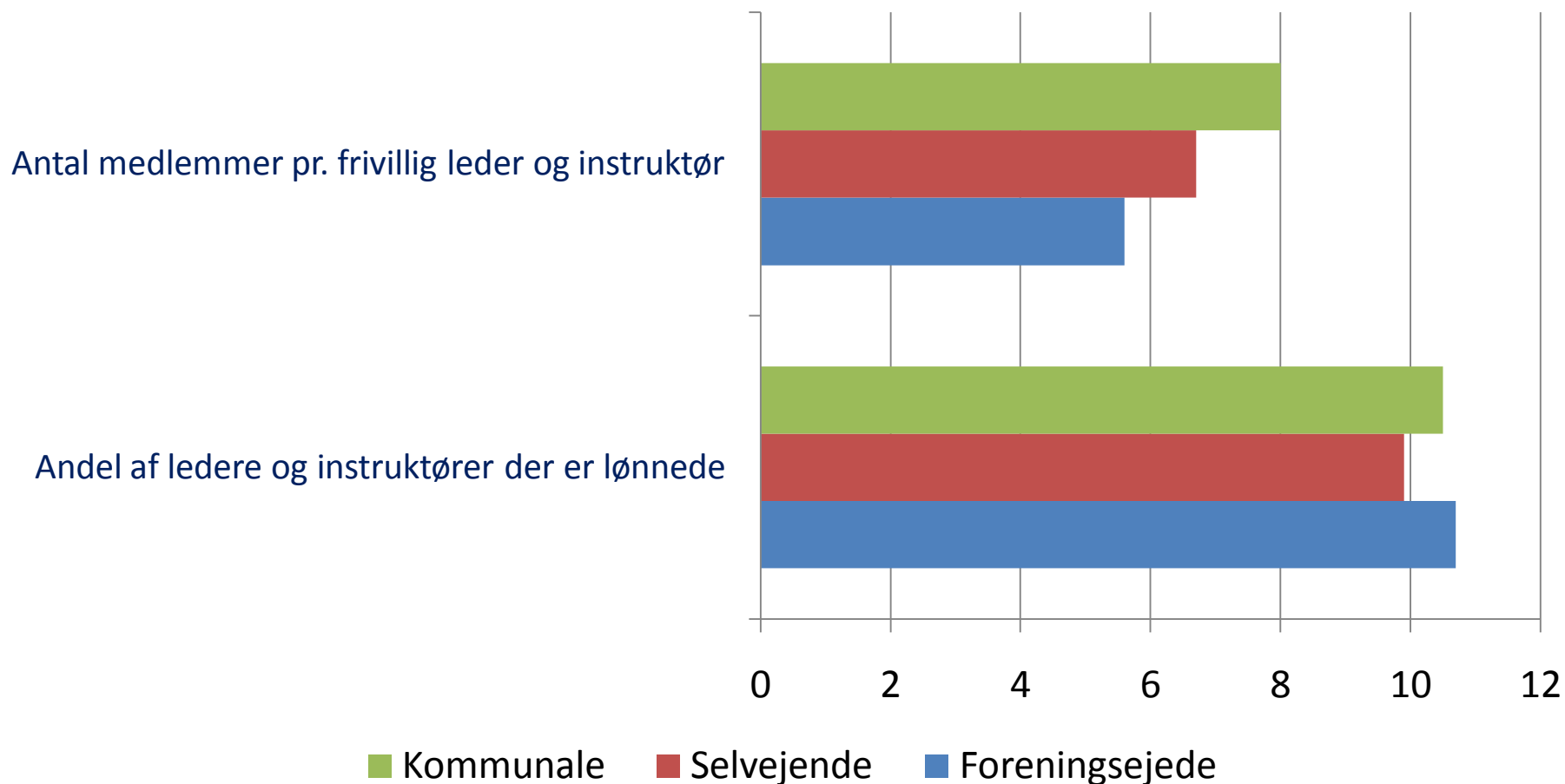
Sammenhængen mellem antal indbyggere pr. tennisbane og andelen af kommunens indbyggere, der er medlem af en tennisklub

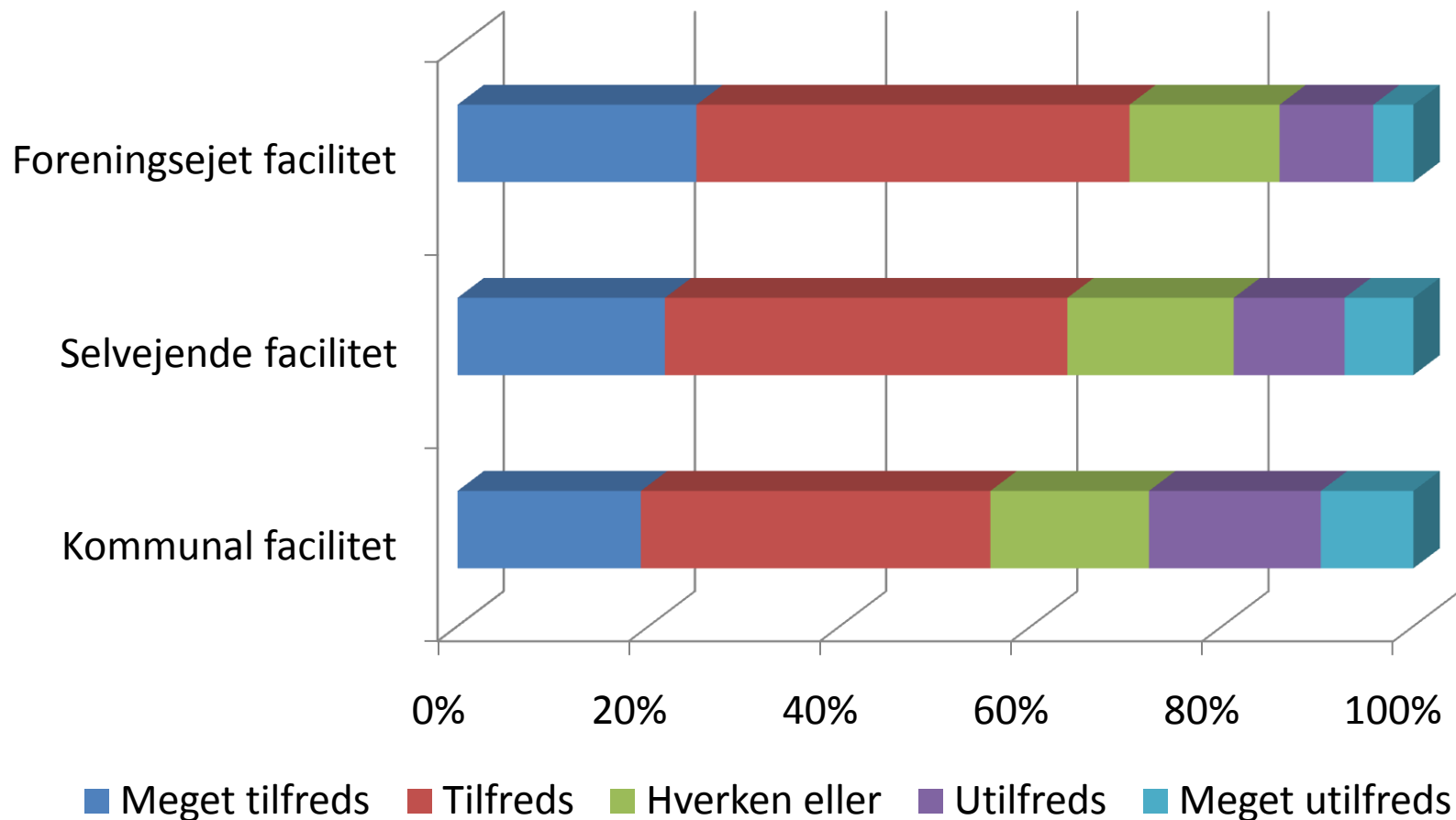
Hvilken betydning kan faciliteterne for det frivillige arbejde?

- Hvad betyder ejerformen?
- Hvad betyder tilfredsheden med
faciliteterne?

Frivillighedsnormering og professionaliseringsgrad i idrætsforeningerne (gennemsnit) opdelt efter hvilken type facilitet foreningen (kun) benytter

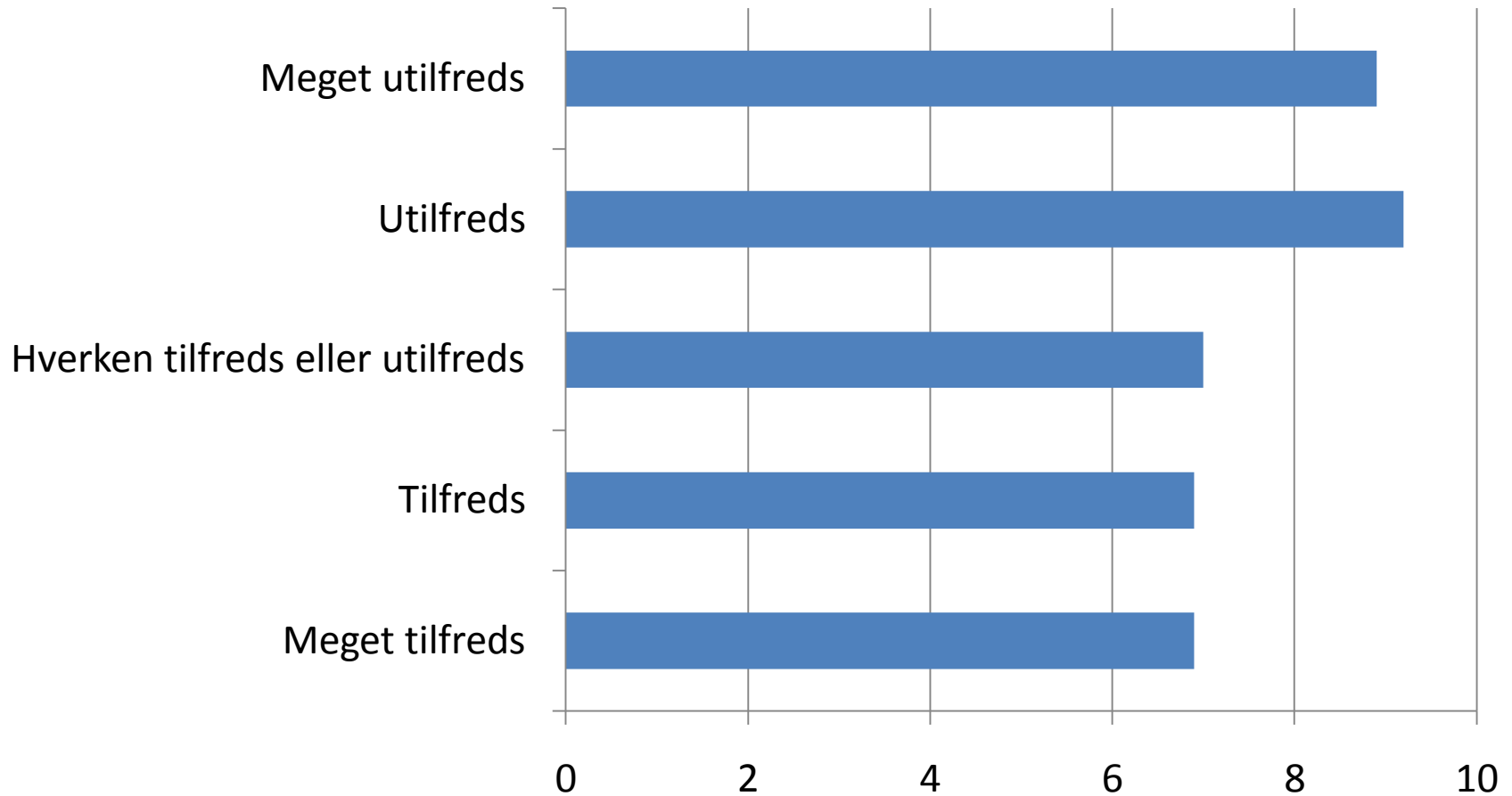

Idrætsforeningernes tilfredshed med adgangen til idrætsfaciliteter – opdelt efter ejerform

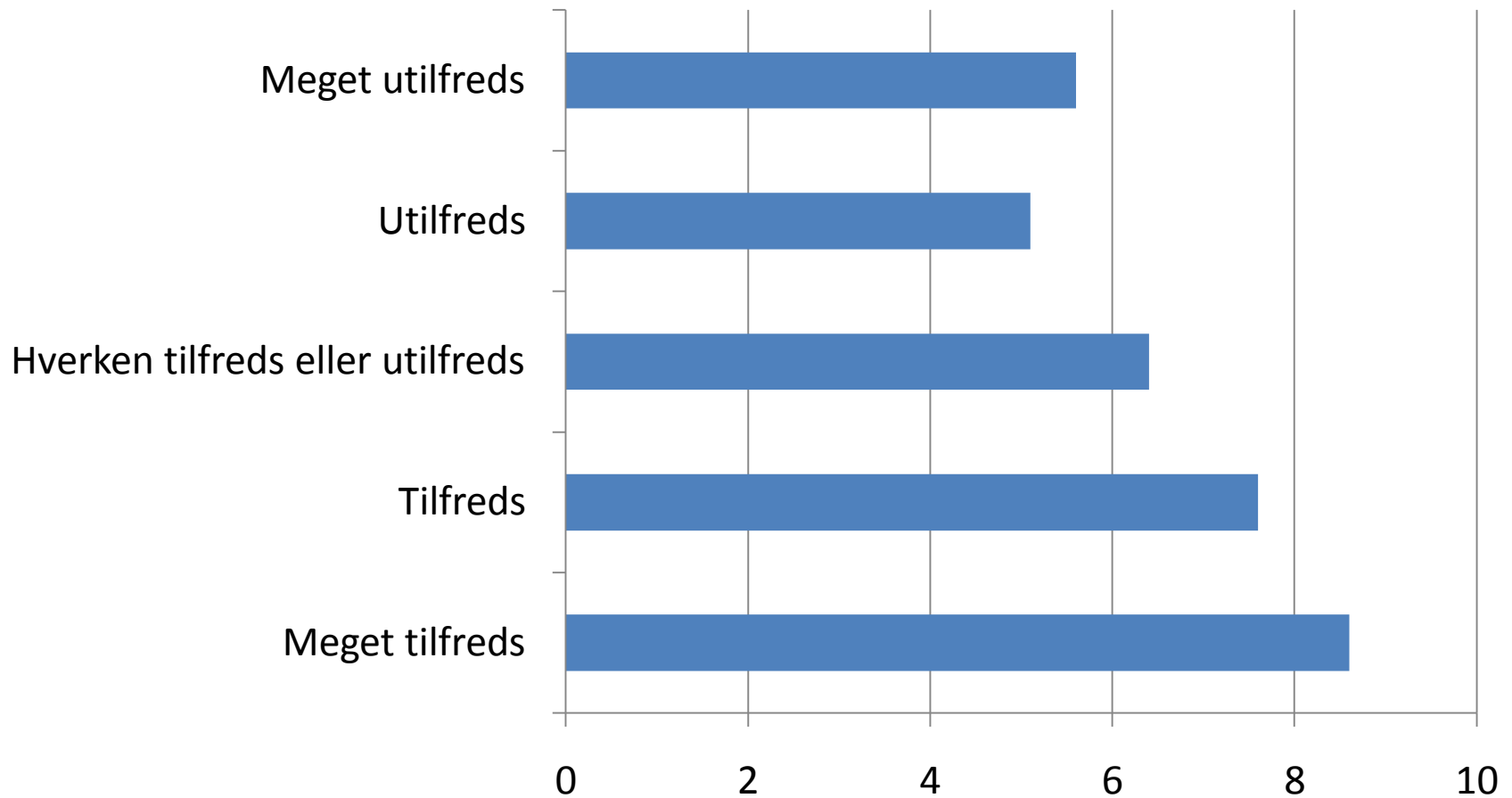

Om kun foreninger, der udelukkende benytter den pågældende facilitetstype

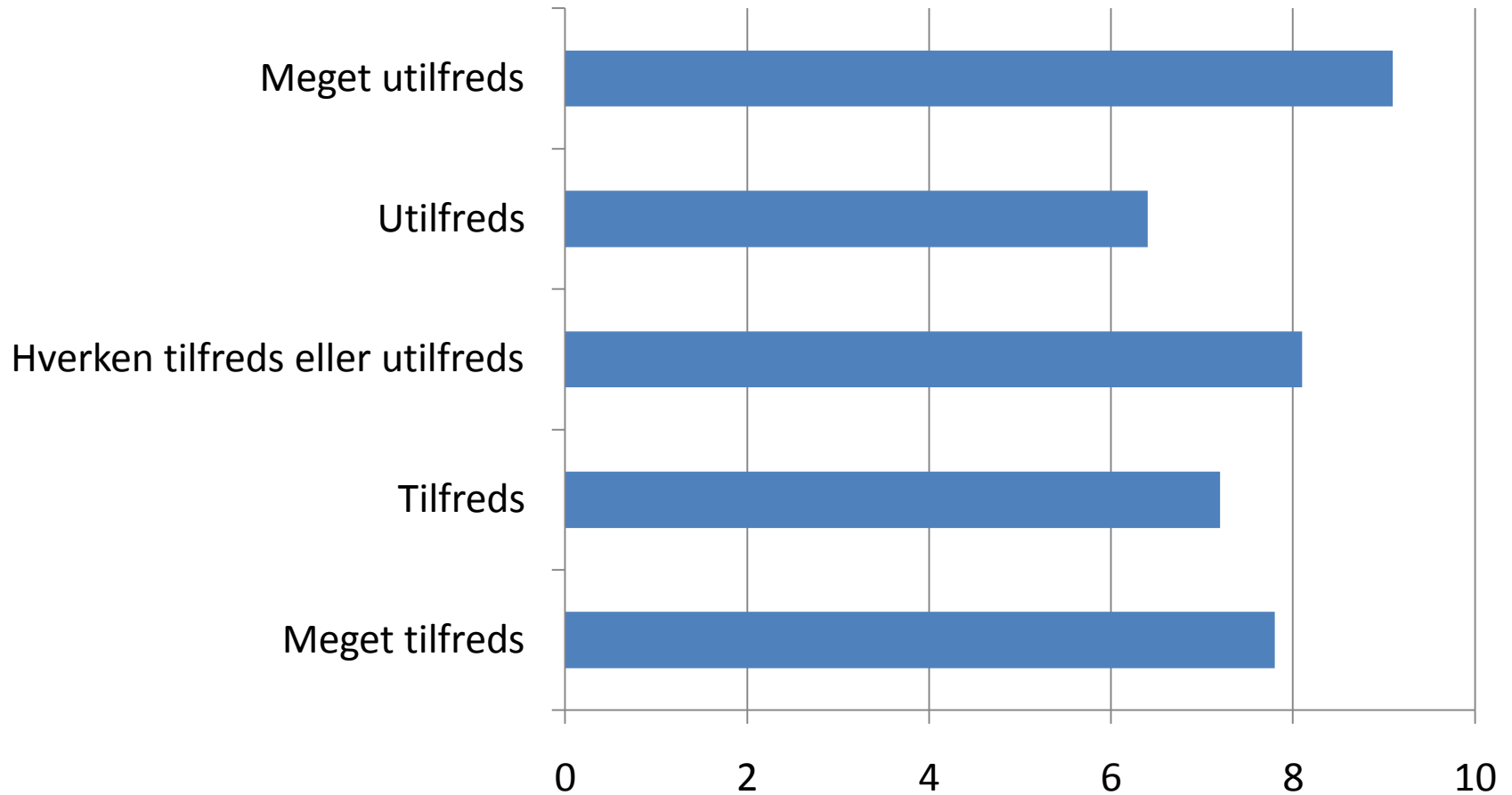
Andel af ledere og instruktører, der er lønnede, opdelt efter hvor tilfredse idrætsforeningerne er med **adgangen til idrætsfaciliteter (om foreningen har de faciliteter, den har behov for)**

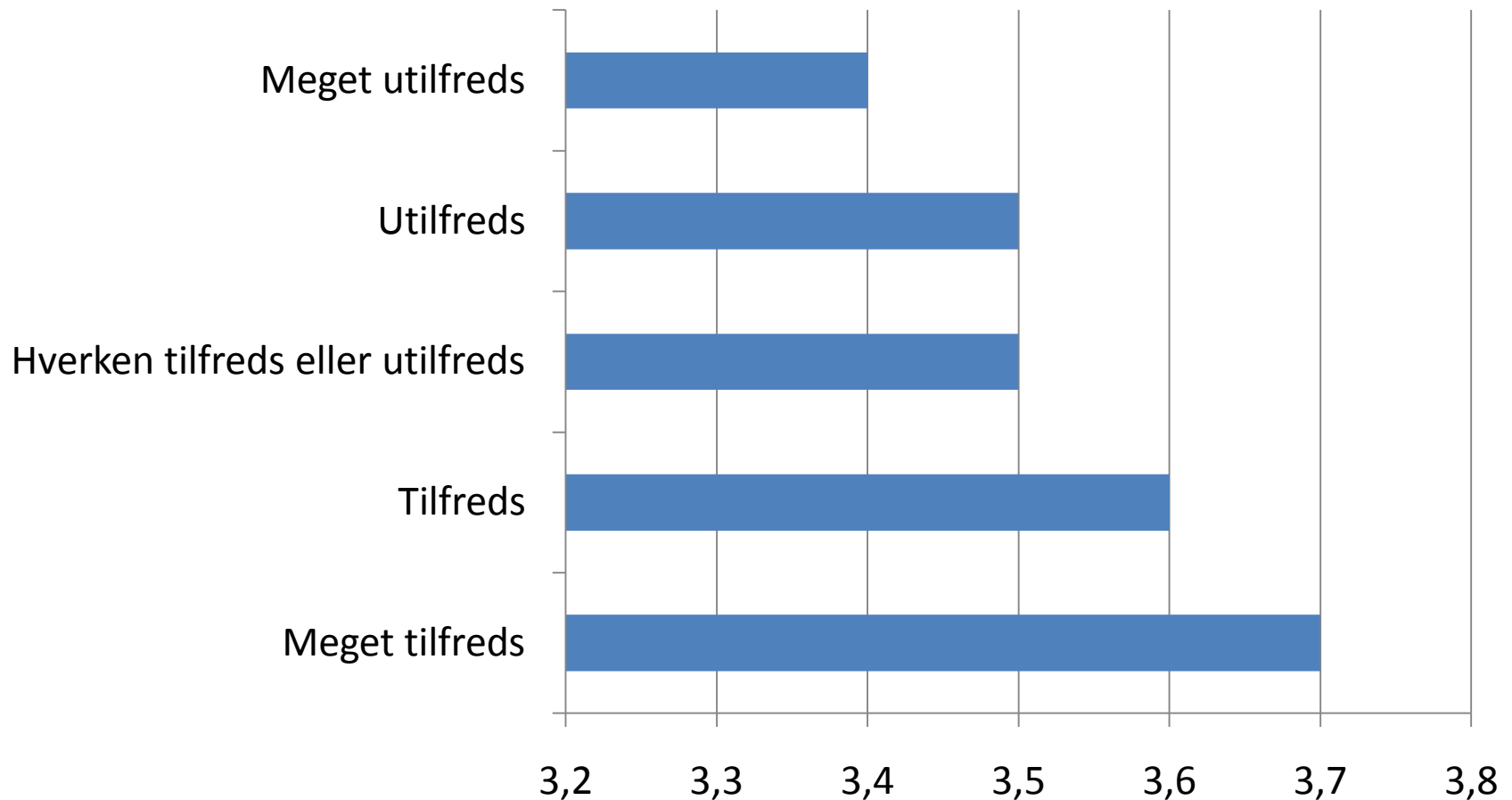
Andel af ledere og instruktører, der er lønnede, opdelt efter hvor tilfredse idrætsforeningerne er med medlemmernes nærhed til de idrætsfaciliteter, som foreningen benytter

Andel af ledere og instruktører, der er lønnede, opdelt efter hvor tilfredse idrætsforeningerne er med **idrætsfaciliteternes stand**

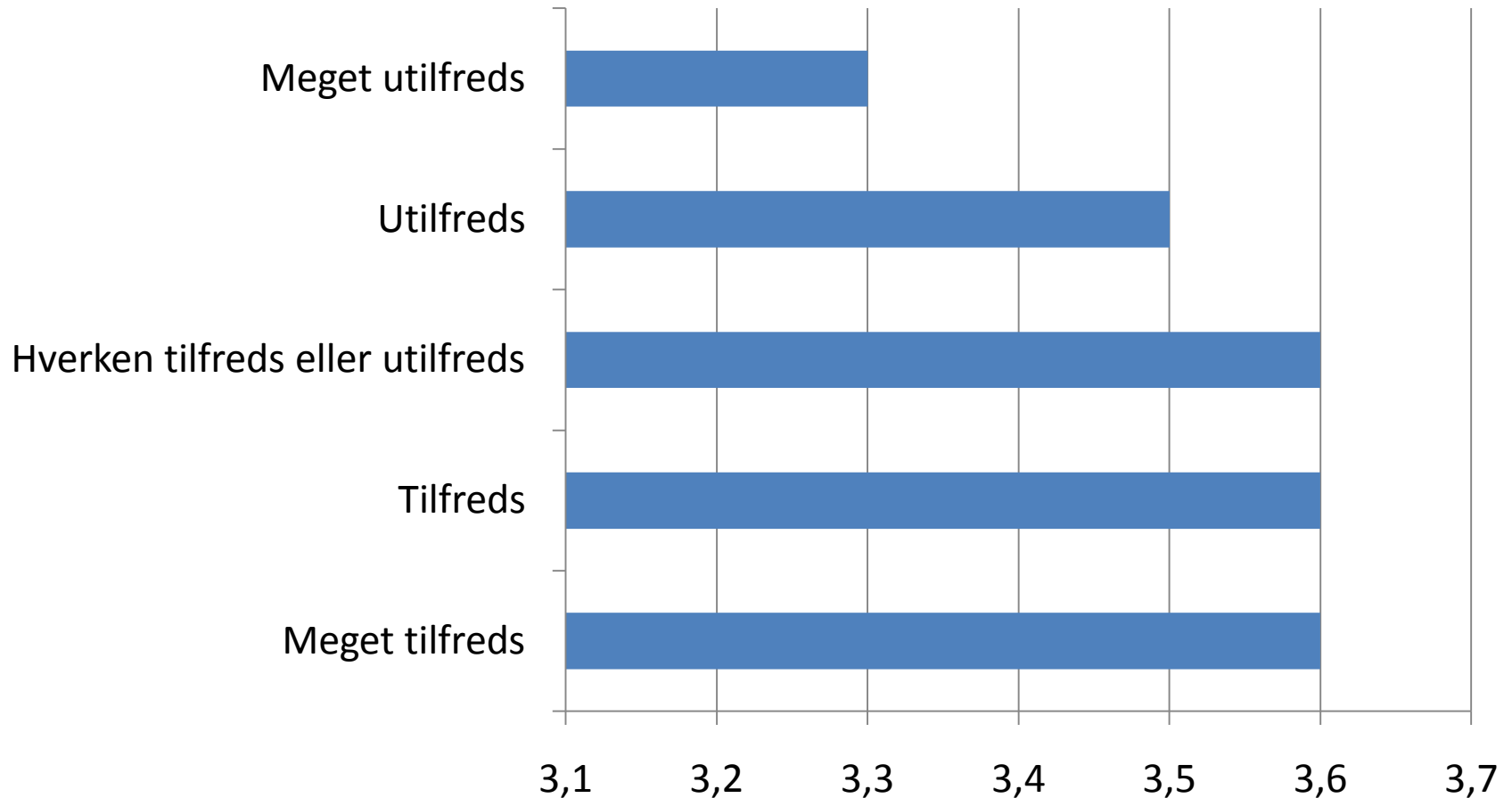

Idrætsforeningernes holdning til de frivillige idealer, opdelt efter hvor tilfredse idrætsforeningerne er med **adgangen til idrætsfaciliteter (om foreningen har de faciliteter, den har behov for)**

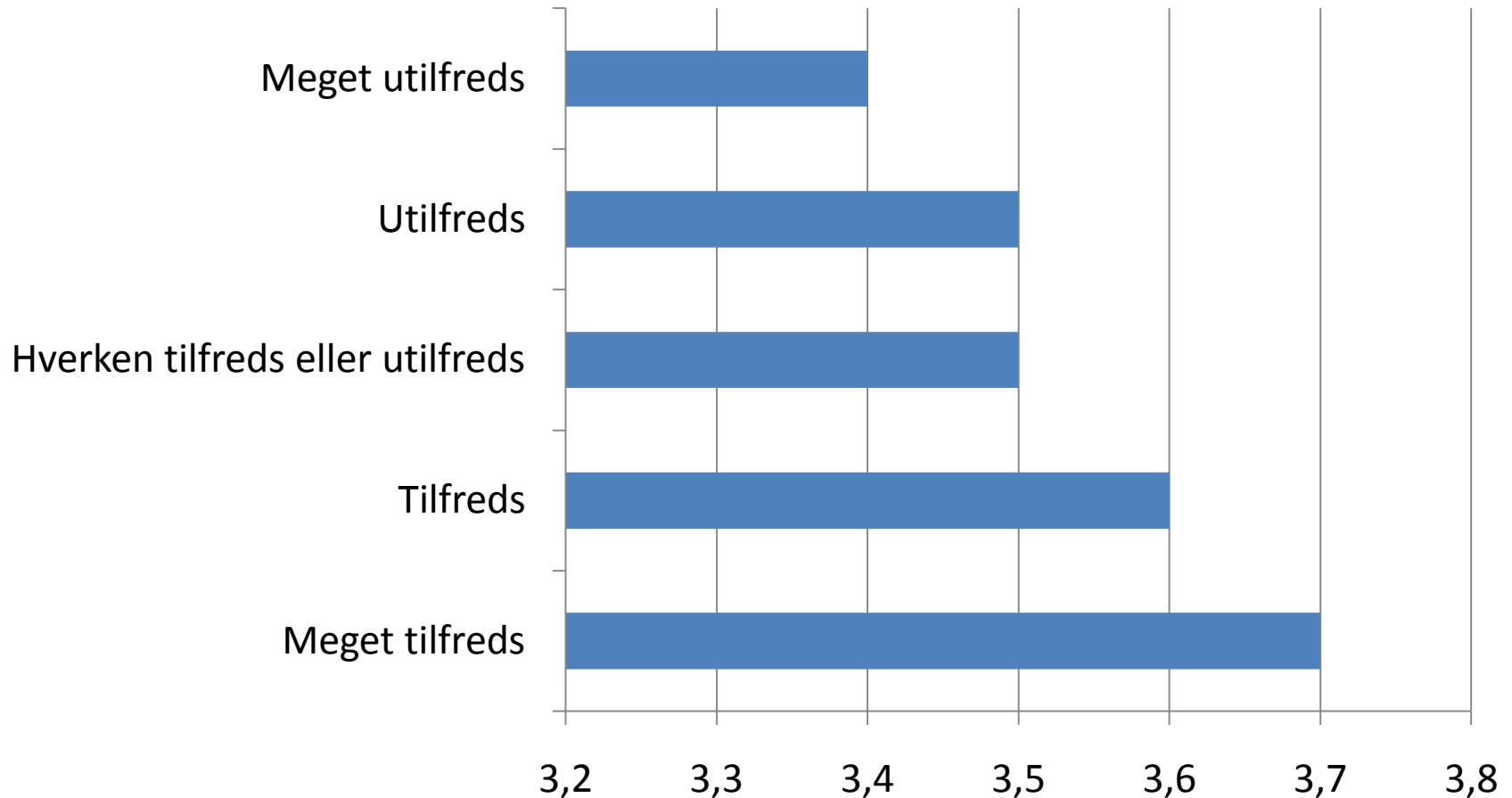
Jo lavere værdien er, jo større er tilslutningen til frivillighedsidealene

Idrætsforeningernes holdning til de frivillige idealer, opdelt efter hvor tilfredse idrætsforeningerne er med **medlemmernes nærhed til de idrætsfaciliteter, som foreningen benytter**

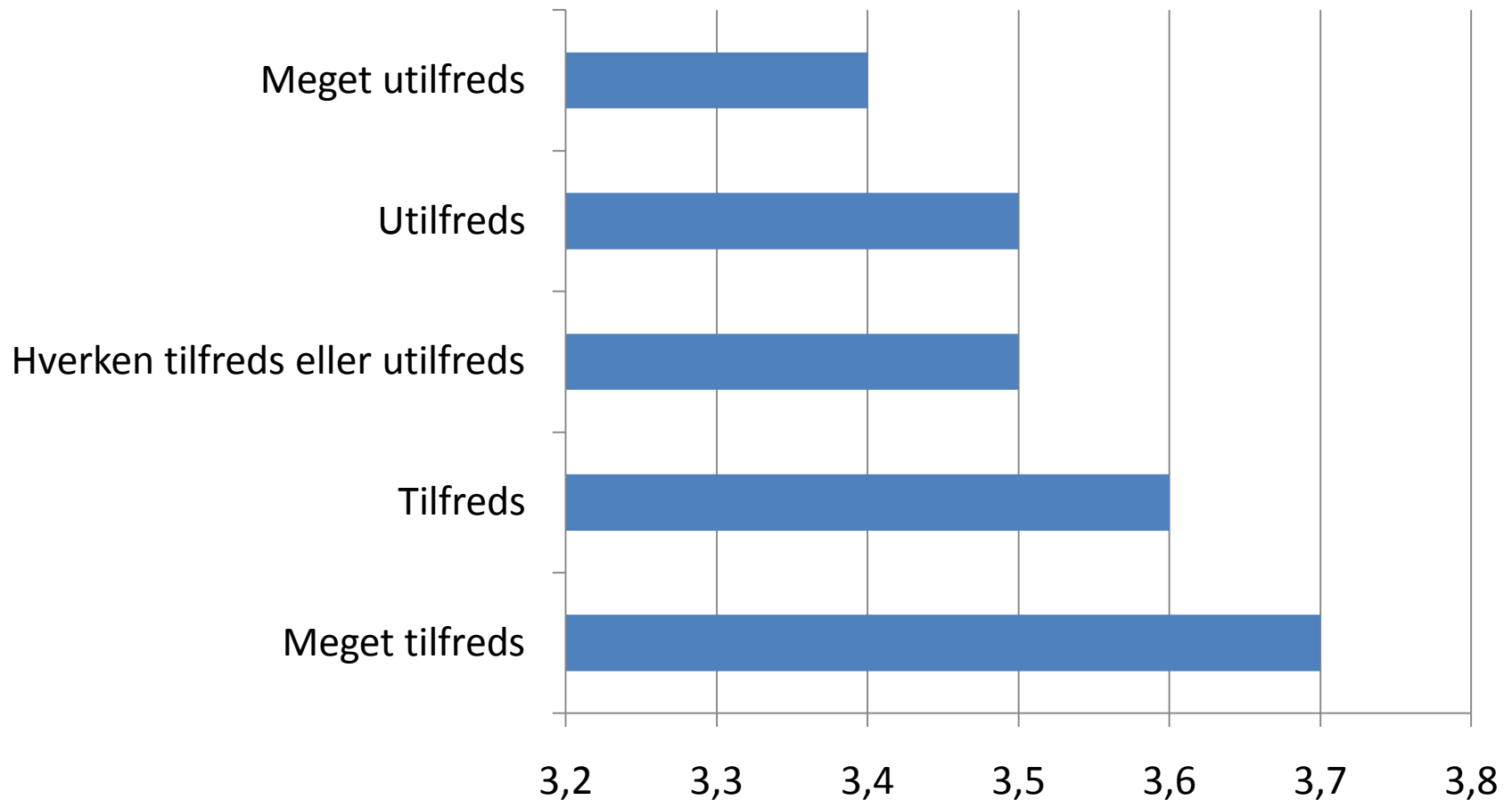
Jo lavere værdien er, jo større er tilslutningen til frivillighedsidealene

Idrætsforeningernes holdning til de frivillige idealer, opdelt efter hvor tilfredse idrætsforeningerne er med **idrætsfaciliteternes stand**

Jo lavere værdien er, jo større er tilslutningen til frivillighedsidealene

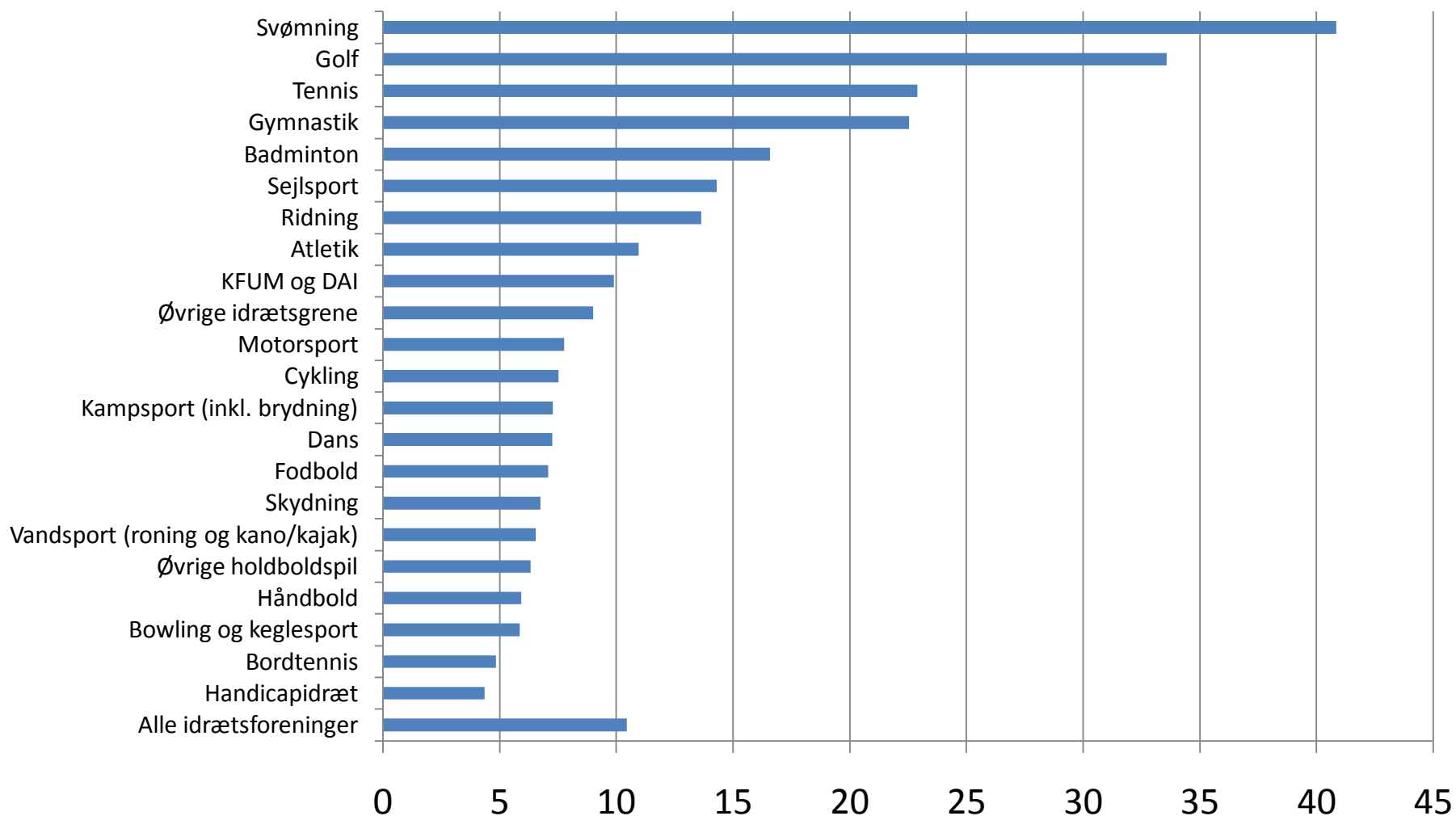
Idrætsforeningernes holdning til de frivillige idealer, opdelt efter hvor tilfredse idrætsforeningerne er med **adgangen til samlingssted for medlemmerne (klubhus, cafeteria eller lign.)**

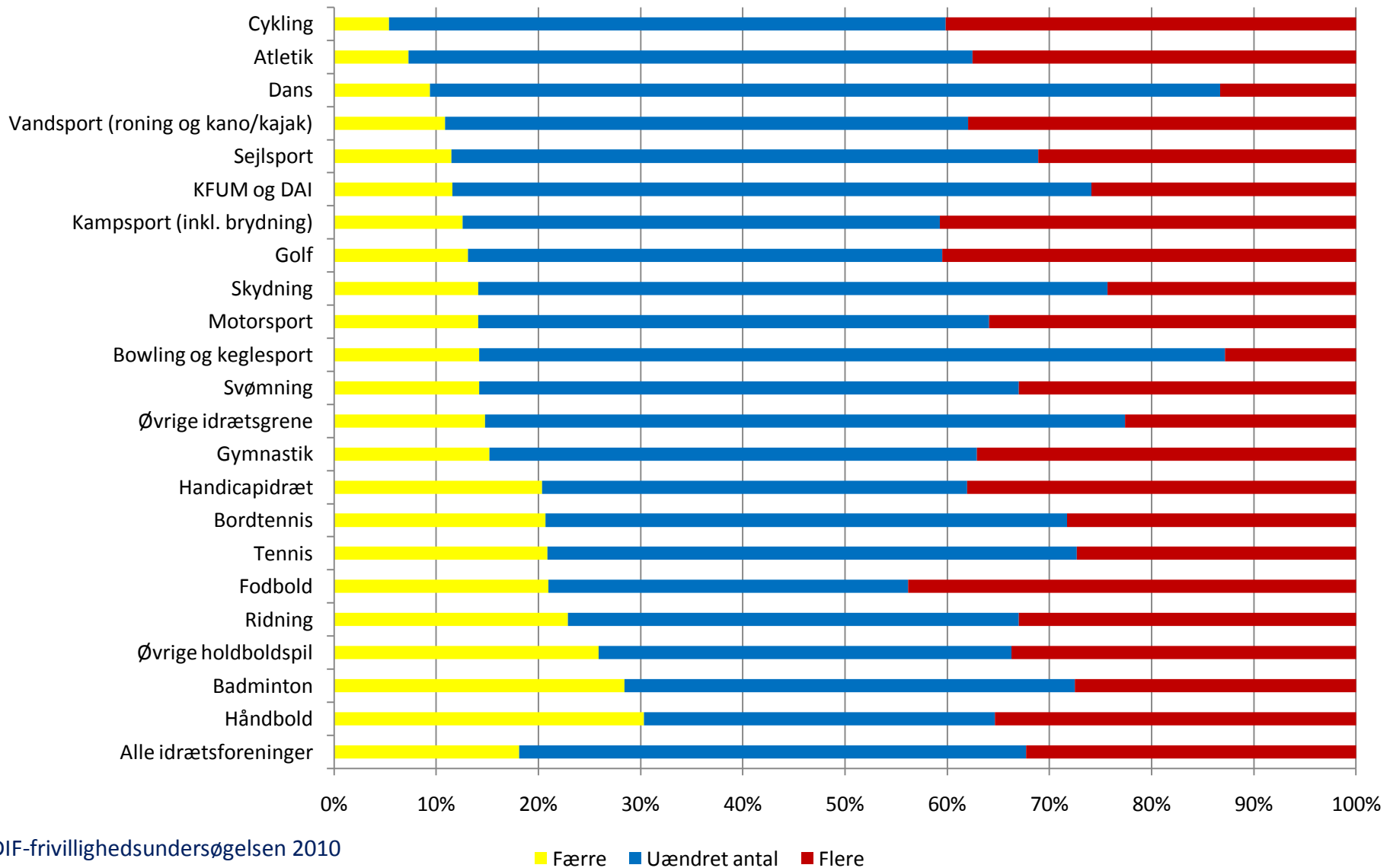
Jo lavere værdien er, jo større er tilslutningen til frivillighedsidealene

Andre forklaringer

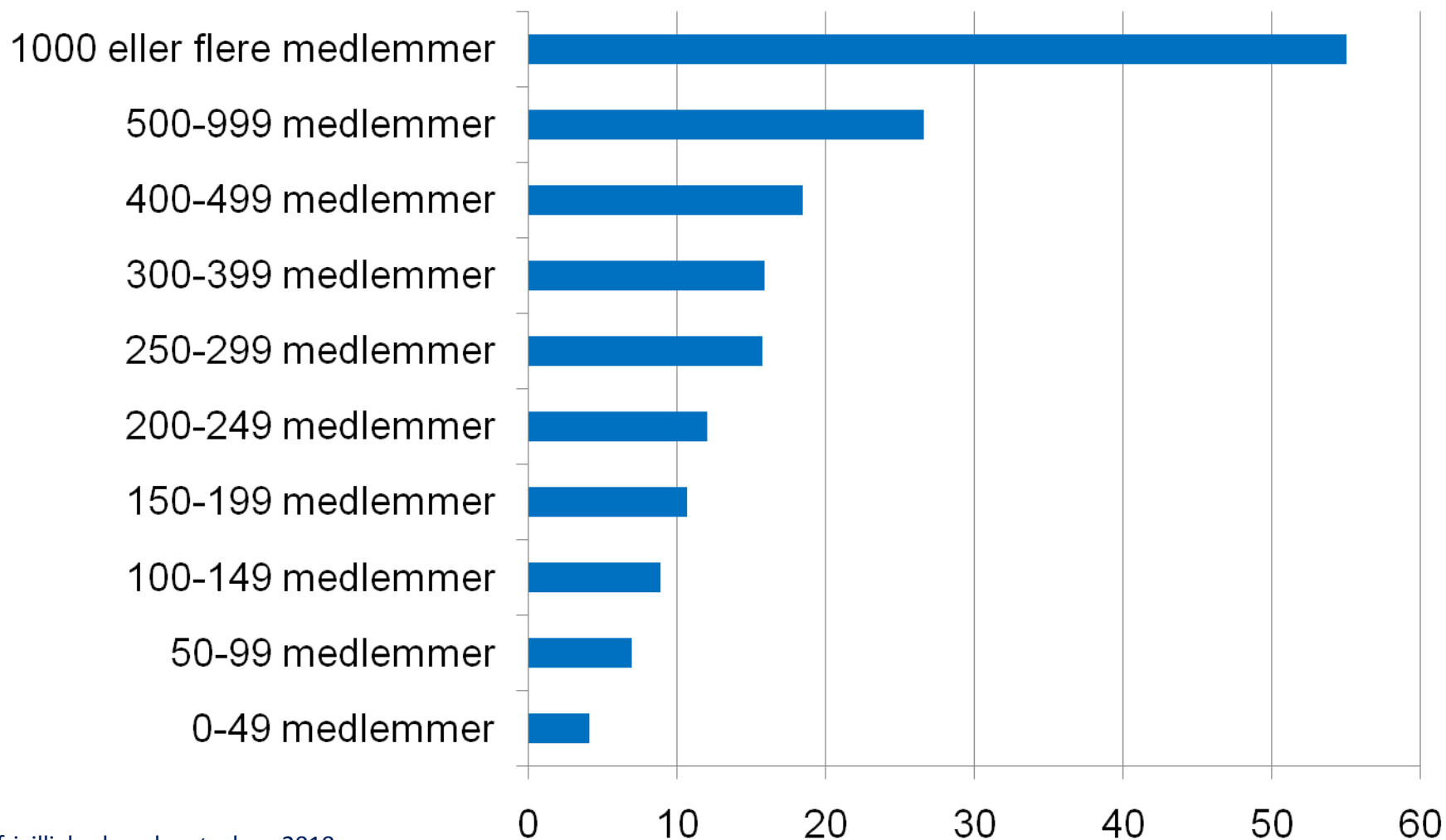
Antal medlemmer pr. frivillig leder og instruktør i foreningerne

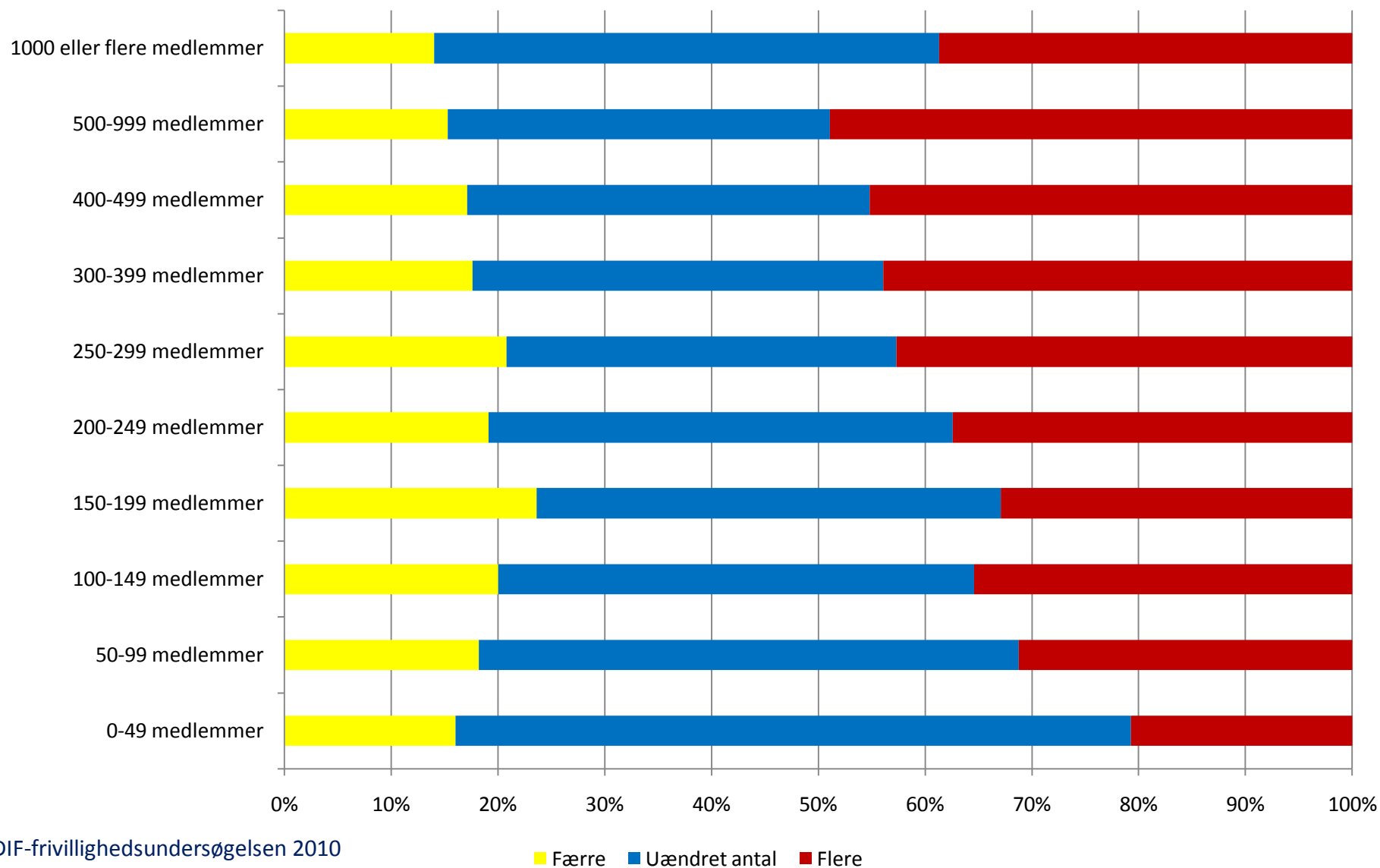
Har foreningen fået flere eller færre frivillige medarbejdere inden for de seneste fem år?

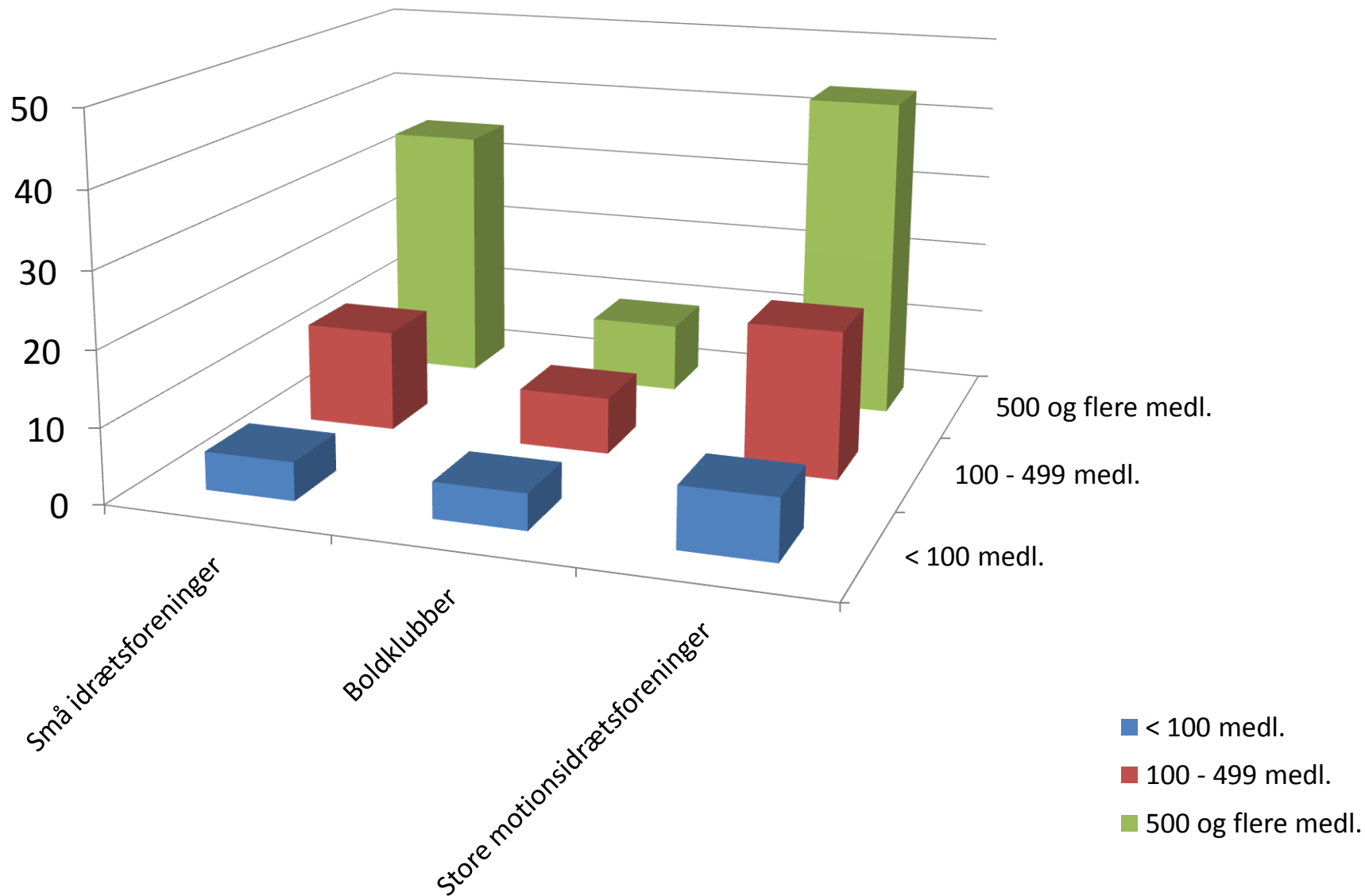
Antal medlemmer pr. frivillig leder og instruktør i foreningerne, opdelt efter antal medlemmer

Har foreningen fået flere eller færre frivillige medarbejdere inden for de seneste fem år?

Antal medlemmer pr. frivillig leder og instruktør i tre typer af idrætsforeninger, opdelt efter antal medlemmer (gennemsnit for foreningerne)

Faciliteter og frivilligt arbejde

- Hovedparten af det frivillige arbejde finder sted i foreninger, hvis eksistens afhænger af faciliteter: Jo flere faciliteter, jo flere foreninger og jo flere frivillige.
 - Men usikkert hvad der fører til hvad?
 - Vi ved at nærhed til faciliteter har stor betydning for idrætsdeltagelsen hos børn, ældre og de mindst aktive
 - Der må mere fokus på den samlede dækning af faciliteterne i stedet for primært at fokusere på det enkelte anlæg

Faciliteter og frivilligt arbejde

- Ejerformen synes at have betydning for såvel det frivillige arbejdes omfang som tilfredsheden med faciliteten
 - Hvorfor det?
- Tilfredsheden med faciliteterne har derimod forholdsvis lille betydning for omfanget af og holdningen til frivilligt arbejde
 - Kan bedre service i forhold til foreningerne aflaste de frivillige og derfor tiltrække flere?
 - Mere 'service' skaber også mindre 'forpligtethed' og reducerer de frivillige til 'hjælpere'
 - Kan mere og bedre aktivitet på et anlæg tiltrække nye frivillige?